

Primera citació de *Pelophylax kl. grafi* i nova població de *Triturus marmoratus* al Parc de la Serralada Litoral

Daniel FERNÁNDEZ-GUIBERTEAU^{1,2,3}, Joan MALUQUER-MARGALEF^{1,4} i Mònica MIRAS FERRER^{1,2}

¹ Societat Catalana d'Herpetologia: Museu de Ciències Naturals de Barcelona. Parc del Fòrum. Museu Blau. Plaça d'Ernest Lluch i Martín s/n. 08018 Barcelona (Catalunya).

² ESCOLA DE LA NATURA DE PARETS. C/Galende 12, 08150-Parets del Vallès.

³ info@guibernatura.com

⁴ jmaluquer@gmail.com

RESUM

En el decurs del projecte de reintroducció del tritó verd al Parc de la Serralada Litoral (PSL), que la Societat Catalana d'Herpetologia executa des del 2010, amb la col·laboració dels serveis tècnics i la guarderia del PSL, es van capturar diversos exemplars de granota de Graf (*Pelophylax kl. grafi*) en una bassa artificial, que representen les primeres citacions d'aquesta espècie híbridogenètica per a tot l'àmbit del Baix Maresme. Posteriorment, a la mateixa bassa, es va verificar la reproducció de *Triturus marmoratus*, la segona població natural coneguda del PSL.

PARAULES CLAU: Parc de la Serralada Litoral; Baix Maresme; Societat Catalana d'Herpetologia; *Pelophylax kl. grafi*; *Triturus marmoratus*.

ABSTRACT

During the field work for the project of reintroduction of the Marbled newt in the Serralada Litoral Park (South Maresme, Catalonia), carried out by the Catalan Herpetological Society, with the cooperation of the park wardens and technical staff, several individuals of Graf's hybrid frog (*Pelophylax kl. grafi*) were found, in an artificial pond. This is the first record of the Graf frog in the Baix Maresme county. Later on, several larvae of *Triturus marmoratus* were found in the same pond, which is the second native population known in this Park.

KEY WORDS: Parc de la Serralada Litoral; Baix Maresme; Societat Catalana d'Herpetologia; *Pelophylax kl. grafi*; *Triturus marmoratus*.

Entre la primavera i principis d'estiu de 2014 es van fer un parell de sortides a la bassa i entorn de Can Planes de la Muntanya (La Roca del Vallès), on el 2010 la guarderia del PSL havia detectat la presència d'adults de tritó verd (*Triturus marmoratus*) sense evidències, però, de

reproducció. En la primera visita es va detectar únicament un mascle de tritó verd, i no es va observar cap larva. Per contra, es van capturar també alguns exemplars de granota verda, que van resultar ser granotes de Graf (*Pelophylax kl. grafi*), espècie híbridogenètica, sobre la qual la

SCH fa un treball pioner a nivell d'estudi morfològic, genètic, ecològic i de corologia, per tal d'establir-ne l'estatus i requeriments ambientals, així com la seva relació amb la granota verda ibèrica (*Pelophylax perezi*).

Es tracta de la primera citació per al Parc de la Serralada Litoral, i possiblement per a la comarca del Maresme de *Pelophylax* kl. *grafi*. Les citacions més properes observades a la bibliografia han estat el Delta del Llobregat per ARANO & LLORENTE, 1995; a Collserola (Vallvidrera i Montcada) per RIVERA *et al.*, 2011 i al Moianès per FERNÁNDEZ-GUIBERTEAU, 2014.

En una segona visita, posterior, es van detectar diverses larves de tritó verd (*Triturus marmoratus*), fet que confirma definitivament la presència d'una petita població reproductora, la segona amb caràcter natural dins del Parc de la Serralada Litoral, i també en el municipi de La Roca del Vallès.

Tanmateix, cal remarcar el caràcter incert d'aquestes poblacions, atès que s'ha detectat que, de forma més o menys periòdica o, almenys, tant el 2013 com el 2015, els propietaris de la bassa —que la utilitzen per al reg agrícola— van buidar-la i netejar-la en plena època de cria, fet que va suposar la pèrdua de la major part de larves d'amfibis allí presents.

Fotografia superior.- Mascle de granota de Graf a la bassa de Can Planes de la muntanya. (La Roca del Vallès).

Fotografia inferior esquerra.- Detall de les dents vomerianes del mateix exemplar.

Fotografia inferior dreta.- Can Planes de la muntanya (La Roca del Vallès). Fotos: Joan Maluquer-Margalef.

AGRAÏMENTS

Volem agrair des d'aquestes pàgines el suport econòmic del Consorci del Parc de la Serralada Litoral al projecte de reintroducció del tritó verd, així com la feina de seguiment i acompanyament que fan els serveis tècnics i la guarderia del PSL, sense els quals no hauríem pogut localitzar la població objecte d'aquesta nota.

REFERÈNCIES

- ARANO, B. & LLORENTE G.A. (1995): Hybridogenetic processes involving *R perezii*: distribution of the P-RP system in Catalonia. *Scientia Herpetologica-Societas Europaea Herpetologica* 70GM- Barcelona 1993: 41-44.
- RIVERA, X.; ESCORIZA, D.; MALUQUER-MARGALEF, J.; ARRIBAS, O. & CARRANZA, S. (2011): *Amfibis i rèptils de Catalunya, País Valencià i Balears*. Lynx ed. & Societat Catalana d'Herpetologia. Bellaterra (Barcelona) 276 pp. <http://www.lynxeds.com/ca/producte/amfibis-i-r%C3%A8ptils-catalunya-pa%C3%ADs-valenci%C3%A0-i-balears>
- FERNANDEZ-GUIBERTEAU, D. (2014): El Moianès, un territori de gran valor herpetològic. XV Jornades herpetològiques catalanes. Sant Feliu de Codines, 10-12 d'octubre de 2014. Societat catalana d'herpetologia.